

پنجشنبه 29 اسفند 1392 - 18 جمادی الاول 1434 - 20 مارس 2014

درگذشت «سید اشرف الدین حسینی» مدیر روزنامه «نسیم شمال» (1313 ش)...

* 29 اسفند در گذر تاریخ

* درگذشت «سید اشرف الدین حسینی» مدیر روزنامه «نسیم شمال» (1313 ش)
اشاره:

سید اشرف الدین حسینی گیلانی در حدود سال 1249 ش (1287 ق) در قزوین به دنیا آمد. او در کودکی یتیم شد و در جوانی به عتبات رفت. وی پس از پنج سال راهی تبریز شد و پس از آموزش علوم متداول، ساکن رشت گردید. اشرف الدین پس از مدتی به سبب داشتن روحیه وطن خواهی و نیز استعداد و قریحه شاعری، تصمیم به چاپ و نشر روزنامه‌ای به نام نسیم شمال گرفت و آن را از شهریورماه 1286 ش، نه ماه قبل از به توپ بستن مجلس منتشر کرد. سید اشرف الدین حسینی پس از مدتی به معروف‌ترین، مشهورترین و محبوب‌ترین شاعر و سراینده اشعار طنزآمیز و انتقادی دوران مشروطه تبدیل شد و روزنامه‌اش به شهرت فراوانی رسید. این روزنامه به اندازه‌ای در میان توده مردم محبوبیت یافته بود که مدیر آن را نسیم شمال می‌خواندند و همه این‌ها حکایت از اخلاق و صدق عقیده سید در دفاع از وطن و مردم بی‌پشت و پناه و حمایت به تمام معنی از طبقات زحمتکش مردم دارد. او مسائل جدی را در غالب فکاهی همراه با طعن و طنز و کنایه به نوعی که هر کس از توده مردم آن را می‌فهمید و احساس می‌کرد، مطرح می‌نمود. این روزنامه که نزدیک به بیست سال منتشر می‌شد، پس از مرگ سید اشرف الدین نیز مدتی انتشار یافت. سرانجام در سال 1306 ش شایع شد که به بیماری جنون مبتلا شده است. به این بهانه او را به تیمارستان بردند و چند سالی در حال بیماری و تنگدستی زنده بود تا این که در روز بیست و نهم اسفند ماه 1313 ش برابر با ذی‌حجه 1352 ق در 64 سالگی درگذشت.

* تصویب ملی شدن صنعت نفت ایران (1329 ش)
اشاره:

از سال‌های اولیه حفر چاه نفت ایران، چشم طمع بیگانگان به دنبال استثمار منابع زیرزمینی کشور بوده و آنان در هر فرصتی به گرفتن امتیازهای گوناگون نفتی اقدام می‌کردند. پس از لغو امتیاز نفتی داری بین ایران و انگلستان، قرارداد الحاقی گس - گلشایان به منظور کشف و استخراج نفت توسط شرکت‌های نفتی انگلیسی منعقد گردید. این قرارداد را جهت تصویب به مجلس بردند که با مخالفت عده‌ای از نمایندگان مجلس و علماء به ویژه آیت‌الله کاشانی و مردم روبرو شد. پافشاری‌های سپهد رزم‌آرا نخست وزیر پهلوی، این لایحه را بار دیگر به مجلس برد و او که تصویب آن را مشکل یافت، قصد کودتا نمود. اما یک روز قبل از اجرای کودتا، توسط خلیل طهماسبی از گروه فداییان اسلام ترور شد. به دستور آیت‌الله کاشانی مردم به این قرارداد اعتراض کرده و خواهان ملی شدن نفت ایران شدند. سرانجام با به وجود آمدن آن وضعیت، مجلس به ملی شدن صنعت نفت ایران، رأی مثبت داد و در 29 اسفند 1329 مقرر شد که کلیه عملیات اکتشاف، استخراج و بهره‌برداری نفت در دست دولت قرار گیرد.

* تأکید حضرت امام خمینی بر عزای ملی در نوروز 1342 شمسی (1341 ش)
اشاره:

پس از برگزاری رفراندوم قلابی شاه در ششم بهمن 1341 و در شرایطی که رسانه‌ها داخلی و خارجی یکصدا شاه و انقلاب سفید او را می‌ستودند، نغمه‌های مخالفت با این همه پرسی از گوشه و کنار و در رأس آنها از جانب امام خمینی بلند شد. حضرت امام طی نشست هفتگی با مراجع و علمای قم، خواهان در پیش گرفتن سیاست مشترک علیه رژیم شده و پیشنهاد دادند که در اعتراض به اعمال رژیم، نوروز 1342 عزای عمومی اعلام شود. این پیشنهاد با استقبال وسیع شخصیت‌های حوزوی مواجه گردید و آنان نیز ضمن حمایت از امام، عید نوروز را عزای ملی اعلام کردند. پس از این حرکت، شاه در اقدامی وقیحانه با روحانیت اعلام جنگ نمود و مخالفان را به مرگ تهدید کرد. این عمل محمدرضا پهلوی عکس العمل شدید حضرت امام را به دنبال آورد و ایشان طی سخنانی در 29 اسفند 1341 در جمع روحانیان، طلاب و مردم قم به افشاگری علیه رژیم پرداخته و بر موضع خود مبنی بر اعلام عزای عمومی در نوروز 42 پافشاری نمودند. به دنبال تحریم نوروز، در برخی از مساجد و حسینیه‌ها و منازل علما و در رأس آن بیت حضرت امام، مجالس عزای برپا شد. این عمل باعث زیر سؤال بردن برنامه‌های شاه شد و خشم حکومت را برانگیخت. از این رو رژیم به این نتیجه رسید که باید با حرکتی قهرآمیز، زهر چشمی به نیروهای مذهبی نشان دهد تا به خیال خود آنان را سر جایشان بنشاند. این فرصت در دوم فروردین 1342 نصیب مزدوران شاه گردید و آنان طی یورش به مدرسه

فیضیه، درصدد به اصطلاح سرکوب حوزه علمیه قم و روحانیان برآمدند. این عمل، وقایع مهمی را در پی داشت که مهم‌ترین آنها، عکس العمل شدید امام طی سخنرانی عاشورای 1342 ش، دستگیری ایشان و وقوع قیام خونین پانزدهم خرداد 42 می‌باشد.

* افتتاح رسمی «سازمان تلویزیون ملی ایران» (1345 ش)

اشاره:

پس از آن که نخستین فرستنده تلویزیون ایران در یازدهم مهرماه سال 1337 پخش برنامه‌های خود را آغاز کرد، این روز با عنوان آغاز کار تلویزیون ایران نام گرفت. تلویزیون ایران در ابتدا به صورت یک بخش خصوصی اداره می‌شد که در هر روز چهار ساعت برنامه پخش می‌کرد. با بهره‌برداری از فرستنده‌های دیگر در سطح کشور و تغییر ساختار آن، تلویزیون ملی ایران در آبان 1345 به صورت تلویزیون دولتی، به طور آزمایشی آغاز به کار کرد. اما افتتاح رسمی سازمان تلویزیون ملی ایران در 29 اسفند 1345 صورت گرفت. در سال 1350 و به دنبال ادغام رادیو و تلویزیون، سازمان واحدی به نام سازمان رادیو - تلویزیون ملی ایران مشغول به کار گردید. با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، این سازمان به نام صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران تغییر نام یافت و با گذشت زمان، فعالیت آن به شکل افزایش فرستنده و شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی در تهران و شهرستان‌ها رو به گسترش نهاد؛ چنان که در حال حاضر (1382) این سازمان دارای 30 مرکز در استان و شهرستان‌های مختلف ایران، بیش از پانزده دفتر منطقه‌ای در کشورهای مختلف جهان، چندین شبکه بین‌المللی و خبری، بیش از 18 شبکه رادیویی و تلویزیونی سراسری و شبکه‌های متعدد مختلف صدا و سیما در تهران و شهرستان‌ها می‌باشد.

* درگذشت «سیدمحمدعلی ریاضی یزدی» شاعر معاصر (1362 ش)

اشاره:

سیدمحمدعلی ریاضی یزدی، متخلص به ریاضی در سال 1290 ش در یزد به دنیا آمد. پس از تحصیلات ابتدایی و علوم دینی در 17 سالگی به اصفهان رفت و پس از اتمام تحصیلات وارد دانشکده معقول و منقول شد و لیسانس گرفت. سیدمحمدعلی ریاضی یزدی، شاعری توانا و خوش قریحه و دانشمندی فاضل بود و در سرودن انواع شعر از قصیده و غزل، استاد بوده است. وی از شاعرانی بود که به پیامبر اسلام (ص) و اهل‌بیت پیغمبر اخلاص زیادی داشت و در مدایح و مرثی‌های ائمه اطهار، اشعار بسیاری نظم کرد که نمونه اشعار وی در نگین سخن آمده است. ریاضی یزدی سرانجام در 29 اسفند 1362 ش در هفتاد و دو سالگی در تهران در گذشت و در ابن بابویه در ری به خاک سپرده شد.

* رحلت فقیه عارف و مجتهد برجسته آیت الله «احمد حجتی» (1376 ش)

اشاره:

آیت‌الله شیخ احمد حجتی در سال 1297 ش (1337 ق) در شهرستان میانه در آذربایجان به دنیا آمد و در کودکی پدر را از دست داد. وی تحت تکفل و تربیت برادر بزرگش میرزا ابومحمد قرار گرفت. ایشان پس از مدتی تحصیل، راهی خدمت سربازی شد و پس از آن درس را ادامه نداد ولی بر اثر رؤیای صادقانه‌ای که دید، بار دیگر به تحصیل علوم دینی روی آورد. از این رو به قم رفت و به مدت سیزده سال از محضر عالمانی همچون: سید محمد حجت کوه کمرهای، سیدحسین بروجرودی، امام خمینی و سید شهاب الدین مرعشی نجفی بهره برد تا به اجتهاد دست یافت. آیت‌الله حجتی سپس در میانه به ارشاد مردم مشغول شد و پس از سالیانی راهی تهران گردید. وی به موازات تلاش علمی و فعالیت تبلیغی و پاسداری از شریعت، در صحنه سیاسی نیز حضوری فعال داشت و پس از بازداشت حضرت امام در جریان قیام پانزده خرداد 1342 علیه رژیم به اعتراض برخاست. افشاکری آیت‌الله حجتی علیه رژیم خودکامه به آنجا رسید که از سخنرانی ایشان جلوگیری کردند و ایشان ممنوع المنبر شد. وی پس از پیروزی انقلاب اسلامی نیز از حامیان نظام به شمار می‌رفت و مورد عنایت امام و مقام معظم رهبری بود. این فقیه وارسته در زمره مجتهدان و فاضلانی قرار داشت که عمر با برکت خویش را در راه کسب دانش فقه و تدریس علوم دینی صرف کرد و همزمان با تلاش‌های فکری، ضمن دوری از جنجال‌های تبلیغاتی، به تهذیب نفس و دوری از تعلقات دنیوی پرداخت تا جایی که به موفقیت‌های معنوی و عرفانی والایی دست یافت. آیت‌الله احمدحجتی سرانجام در اواخر اسفند 1376 ش در 82 سالگی به دیدار معبود شتافت و در قبرستان نو در قم دفن شد.

* تهاجم نیروهای متحد آمریکایی و انگلیسی به عراق (1381 ش)

اشاره:

بعد از یک سال رَجَز خوانی آمریکا درباره عراق و تهدید به حمله به این کشور به بهانه تولید و انباشت سلاح‌های کشتار جمعی و علی‌رغم اعتراضات سراسری مردم جهان، شیطان بزرگ آمریکا به همراه استعمار پیر انگلستان در روز بیست و نهم اسفندماه 1381 ش برابر با بیستم ماه مارس 2003 م به مردم بی‌دفاع عراق حمله کرده و جنگ تمام عیاری را آغاز کرد. در پی این جنگ خونین، بیش از هزار موشک کروز، هزاران بمب و ده‌ها هزار گلوله توپ و بمب‌های خوشه‌ای بر روی مردم عراق ریخته شد و هزاران نفر از زنان، مردان و کودکان عراقی به خاک و خون غلطیدند. کشتار دوازده هزار نفر از مردم، همچنین تخریب خانه‌های مسکونی بی‌شمار، بیمارستان‌ها، تاسیسات اقتصادی، فرهنگی، مساجد، مجروح و معلول شدن ده‌ها هزار نفر و بر جای ماندن

آثار زیان‌بار و خطرناک استفاده از سلاح‌های الکترومغناطیسی، شیمیایی و سایر سلاح‌های ممنوعه، از دیگر اثرات این حمله دهشتناک بود. سرانجام پس از سه هفته کشتار و تخریب و آواره کردن تعداد زیادی از ملت عراق توسط ارتش‌های متجاوز آمریکا و انگلیس، بر اساس یک توافق میان آمریکایی‌ها و صدام، ارتش عراق در برابر نیروهای اشغالگر تسلیم شد و این کشور در بیستم فروردین 1382 به اشغال کامل نظامیان مهاجم درآمد. اولین اقدام آمریکا پس از تسخیر کامل عراق، سرقت نفت این کشور بود و به فاصله یک هفته پس از فروپاشی رژیم صدام، وزارت جنگ آمریکا (پنتاگون) به عنوان قیم عراق به انعقاد قراردادهای کلان تحت عنوان بازسازی این کشور به شرکت‌های وابسته به دولتمردان آمریکا اقدام کرده و مزدوران خود را برای رهبری عراق در نظر گرفتند. همچنین پس از سقوط رژیم صدام و ورود مهاجمان به پایتخت، غارت وسیع اموال دولتی و نیز موزه ملی و بزرگ عراق و هزاران قطعه ارزشمند آن با هماهنگی نیروهای اشغالگر صورت گرفت و لطمات جبران‌ناپذیری به فرهنگ و تمدن گذشته این کشور وارد آمد.

* سود بازرگانی 150 قلم کالاهای شیمیایی برای صنایع از میان رفت (1352ش)

* ژنرال ملامصطفی بارزانی به تهران دعوت شد تا ترتیب سکونت وی و ایادیش در یکی از نقاط ایران داده شود (1353ش)

* فعالیت علیه معتادین اعلام شد (1354ش)

اشاره:

اعلام شد در طول سال 1354 با دستگیری هزار قاچاقچی و معتاد، 2 هزار کیلو تریاک و 60 کیلو هروئین و 25 هزار قرص مرگ آور. فعالیت علیه معتادین ثمربخش بوده است.

* بنا بر گزارش روزنامه کیهان، جمعی از روزنامه نگاران، نامه ای اعتراض آمیز مبنی بر اعمال شدید سانسور و خفقان مطبوعات تسلیم جمشید آموزگار، نخست وزیر وقت کردند. (1356ش)

اشاره:

این نامه افشاگرانه از طریق خبرگزاری‌ها به سراسر جهان مخابره شد. امام نیز در یکی از سخنرانی‌های خود در نجف، این اقدام نویسندگان را ستود. در پی این رسوایی‌ها، رژیم شاه به کارگزاری داریوش همایون، عده ای از نویسندگان و خبرنگاران روزنامه‌های صبح و عصر را ممنوع القلم و تهدید کرد که اگر لازم باشد همه روزنامه نگاران را زندان می‌اندازیم و برایشان پرونده سازی می‌کنیم.

* در ساعت 19، مراسمی در اهواز با سخنرانی آقای شیخ موسوی در مسجد جزایری برپا گردید. (1356ش)

اشاره:

در این مراسم اعلامیه ای در مورد اینکه روحانیت شیعه، نوروز امسال عزادار می‌باشد و از برگزاری مراسم عید معذورا است، در مسجد توزیع گردید.

* آیت الله محمد صدوقی، با انتشار اعلامیه ای، نوروز 57 را عزای عمومی اعلام کرد. (1356ش)

* در تمام شهرهای آذربایجان برف سنگینی بارید و سرمای شدیدی ظاهر شد بطوریکه این سرما در 50 سال اخیر بی سابقه بوده است. (1290ش)

اشاره:

تعداد زیادی احشام و چهارپایان در آغل و اصطبل تلف شدند. همچنین در سایر شهرهای شمالی و غربی ایران سرمای شدیدی حادث شد. در همدان به علت نزول برف سنگین مردم به مدت یک هفته از خانه‌های خود خارج نشدند و عده ای از مردم نیز تلف گردیدند و کلیه راههای ارتباطی در آذربایجان و غرب مسدود گردید

* 18 جمادی الاول

درگذر تاریخ

* وفات «احمد عبد ربه» شاعر و نویسنده ی عرب (328 ق)

اشاره:

احمد بن محمد بن عبد ربه اندلسی قرطبی، از مشاهیر علما و ادبا و محدثین و شعرای زمان خود بود. وی قصص و حکایات بسیاری را به نظم درآورد. اثر مشهور این شاعر و نویسنده ی عرب، عقْدُ القَرِید نام دارد که درباره ی تاریخ، شعر، عروض و لغت نگاشته شده است. از ابن عبد ربه، اشعار بسیار نغز و شیوایی نیز باقی مانده که وی در آن‌ها، روح شرقی خود را به خوبی آشکار کرده است. وی در هشتاد و دو سالگی به علت فلج چندین ساله، در اندلس وفات یافت.

* درگذشت «ابوالعباس احمد بن علی نجاشی» عالم شهیر شیعه در قرن پنجم (450 ق)
اشاره:

ابوالعباس احمد بن علی بن احمد معروف به ابن الکوفی، نجاشی و شیخ نجاشی در سال 372 ق در کوفه به دنیا آمد. وی از شاگردان معروف سید مرتضی علم الهدی بود که از شیخ مفید، تلغکبری و دیگر بزرگان نقل روایت نموده است. نجاشی در علم رجال یگانه‌ی زمان و در علم حدیث کم نظیر بود. به جهت تخصص ابن الکوفی در این علوم و کثرت احاطه‌ی وی در علم تاریخ و انساب و سیر، مورد اعتماد علمای بزرگ دیگر می‌باشد. رجال نجاشی، اخبار بنی‌سُتن و فضل الکوفه از کتب این عالم بزرگ مسلمان هستند.

* رحلت علامه «سیدمحمد مولانا» عالم و مؤلف (1363 ق)
اشاره:

حاج سید محمد مولانا از علمای تبریز، در ابتدا، مقدمات و ادبیات متداول را در تبریز خواند و در 19 سالگی راهی عتبات گردید. در نجف به درس شیخ الشریعه‌ی اصفهانی، فاضل شریانی و دیگر بزرگان راه یافت و به درجه‌ی اجتهاد رسید. در 1321 ق به تبریز برگشت و به تدریس و تالیف پرداخت. مصباح الوسایل فی شرح الرسائل و حاشیه‌ی فصول از کتب اوست.

20 مارس درگذر تاریخ
* مرگ «ریچارد شیردل» پادشاه معروف انگلستان (1199م)

* درگذشت «اسحاق نیوتن» منجم و ریاضی‌دان شهیر انگلیس (1727م)

* روز ملی و استقلال کشور افریقایی «تونس» (1956م)

* آغاز حمله انتقامی ویت‌کنگها علیه نیروهای امریکایی در ویتنام (1967م)

* پایان تسلط رژیم نژادپرست افریقایی جنوبی بر کشور نامیبیا (1990م)

* یورش نظامی امریکا و انگلیس به عراق و آغاز جنگ سوم خلیج فارس (2003م)

* روز جهانی شعر